

**ÉVKÖZI 33. VASÁRNAP***A év*

1-5 oldal

Olv.: Péld 31,10-13.19-20.30-31 – 1Tessz 5,1-6 – Mt 25,14-30

***KOZMA IMRE OH ATYA SZENTMISÉJÉRŐL******Szentmise bevezetése***

Kedves testvérek! Mi ezen a mai napon ugyan a legnagyobb eseményre emlékezünk, Jézus Krisztus megváltó kereszthalálára és feltámadására, Szent Erzsébet emlékét, Szent Erzsébet jelenlétét a mi életünkben semmi sem homályosíthatja el. II János Pál pápa ezzel a ragyogó gondolattal fejezte ki az ő titkát: a hatékony tékozlás szentje. Kedves testvérek, a jócselekedetekhez bizonyos fajta tékozló bőségre van szükség. Hiszen akkor, amikor az ember jót tesz, akkor valójában önmagáról megfedlekedik, és a másik ember, aki rászorul az ember szeretetére, ő lesz a fontos akkor, amikor az ember a kapcsolatát ezzel a másik emberrel kifejezi. Végeredményben az egész üdvösségünk rendje hatékony tékozlás. Hiszen úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.

Ez a mai vasárnap, az év 33. vasárnapja bizonyos értelemben az utolsó vasárnap az egyházi évben, és az üdvösségünk titkára emlékezünk, egyáltalán arra a lehetőségre gondolunk, hogy az üdvösségünket szeretetből eldöntő, elhatározó Isten megvalósította az Ő embermentő gondolatát a megváltás rendjében. Jövő vasárnap ugyan évközi vasárnapokat tekintve a legeslegutolsó, de ez már Krisztus Király vasárnapja, a korona az egész év ünnepein, a Pásztorkirálynak a vasárnapja, akinek gondja van elsősorban ránk, akik a nyájhoz tartozunk, de gondja van minden egyes emberre, aki még nem közénk tartozik, de az Isten szeretete fölöttük is virraszt.

Ezt a szentmisét ma Erzsébet testvéreinkért ajánljuk fel elsősorban, a mi kis közösségünk Erzsébetekre gondolunk, de tágítsuk a kört, gondoljunk rokonainkra, ismerőseinkre, barátainkra, akik ezt a nevet viselik, és kérjük az ő számukra ezt az önmagukról megfedlekedő nagylelkűséget. Mert aki elég magának, az kuporgat, és annak sose lesz ideje a másik emberre. Hát ezt a pazarló bőkezűséget kérjük minden ember számára, de legfőképpen ma az Erzsébetek számára, hogy legyen idejük az emberekre.

***Szentbeszéd***

Kedves testvérek! Arra gondoltam, hogy ezen a mai vasárnapon egy tematikus beszédet mondok, egyszerűen azért, mert egy csomó olyan fogalom van ezekben a ma hallott szentírási részekben, amiket nem biztos, hogy mindig jól értjük, helyesen értjük, ezért most ezen a vasárnapon ezeknek a fogalmaknak az értelmét szeretném egy kicsit kibontani, hogy jól értsük azt, amit értenünk kell. Hiszen az üdvösségünkről van szó. Isten azt akarja, hogy minden ember üdvözljön, Isten azt akarja, hogy minden egyes embert kimentsen a halál hatalmából.

Sokszor került elő már ez a szó az elmúlt időben, hiszen olyan korban élünk és olyan események és történések zajlanak körülöttünk, hogy szinte nap mint nap az embernek a halál jut az eszébe. Egyébként az emberi élet egy veszélyes menet, és bizony az embernek nagyon komolyan kell venni az élete minden egyes történést, mert ha az ember elalszik, ha az ember

egyszer csak elveszíti az éberségét, akkor minden oda. Bizony nem véletlen az, hogy az Isten azt várja tőlünk, hogy minden helyzetben, minden körülmények között helyes döntéseket hozzunk. Az életünkről van szó, kedves testvérek, még a küldetésünkről nem is beszélek, hiszen küldetése csak annak az embernek lehet, aki nem csupán magára gondol, aki nem olyan kicsinyes, szűkmarkú, bátortalan, kockázatot nem vállaló, aki ellássa a talentumot és túlélésre játszik, úgy gondolja, hogy valahol csak-csak megmenti az életét. Ezekkel az emberekkel sem a világ nem tud mit kezdeni, sem az Isten.

Nyilvánvalóan nekünk az a fontos, hogy tudjuk, mit is akar az Isten velünk. Elsősorban meg akar bennünket menteni önmagunktól, a halálnak a hatalmából. A halál hatalmában az az ember rejtőzködik, ez az egy talentumos, aki semmit nem tesz föl az Istennel való kapcsolatára, aki egyszerűen túlélésre játszik, ne veszítsen. Csak aki nem veszít, aki nem kockáztat, annak hiábavaló az ajándékba kapott élet. És bizony egyikünk sem élhet önmagának, egymásért élünk és ez a menekülésnek az útja, vagy az üdvösségnek az útja, szebb ez így. És az az Isten, Aki minket üdvözíteni akar, Ő beváltja a gondolatait. Ez az Isten valóban a Fiát kockáztatja, és Jézus Krisztus elvállalja ezt a küldetést. Bár elbizonytalanodik egy kicsit az élete utolsó szakaszában: ha lehet, müljék el tőlem ez a pohár, sóhajt föl, de ne az én akaratom legyen, hanem a tiéd. Mert az Istennek egyetlen akarata van, testvérek, hogy minden ember éljen, boldoguljon, boldog legyen.

És ez nyilvánvalóan annak a függvénye, és ez az üdvösségünk útja, hogy mire van időnk. Nem egyszerű ezt a kérdést eldönteni, és azért fontos ez, mert az üdvösség közreműködésünk nélkül elképzelhetetlen. Ugyan az élet ajándék és semmit sem kölcsönbe ad nekünk az Isten, minden ajándék, minden adottságunk és minden adomány is, minden talentum ajándék, nem kölcsön, de ezzel élni kell. Aki ezzel nem él, az nem érti az életet.

És akkor most a tematikus gondolkodás jegyében: hallottunk egy ószövetségi olvasmányt, egy Pál apostoli szentleckét, meg egy evangéliumot, és ennek az egyes elemeit szeretném a testvérek elé állítani. Ugye az olvasmány a bölcs asszonynak a dicsérete. Ez azért izgalmas kérdés, mert abból a világból származik ez az üzenet, amikor az asszony még azt se lehet mondani, hogy a kettes számú volt, hanem nem is számított szinte semmit. És veszi a bátorságot az olvasmányt, a Példabeszédek könyve, hogy az asszony bölcsességét dicséri. És miben állt ennek az asszonynak a bölcsessége? Ennek az asszonynak a tájékozódása az Isten parancsa szerinti, mindent az Isten parancsa határozott meg az ő számára, minden döntését, minden helyzetét ennek a isteni szándéknak, isteni akaratnak a fényében hozza, oldja meg. És ezért az a dicséret, amit hallottunk.

Bár lehet, hogy a mostani világban ez nem is akkora nagy dicséret, mert már sok mindent elértek az asszonyok, hiábavaló dolgokat is, vannak, amiket jobb lenne, ha nem értek volna el, de hát hagyjuk egyelőre ezeket most, mert van egy olyan értékelése is ennek a szentírási résznek, hogy na jó, hát szépen leírták, hogy kell kihasználni az asszonyt. Nyilvánvaló, az Isten nem ezekre az emberi spekulációkra figyel, meg ezekre az emberi gonoszkodásokra, hanem ennek az asszonynak valóban a bölcsessége az, hogy mindennél fontosabb számára az Isten akarata és mindent ez határoz meg.

De nagyon érdekes, amit itt hallottunk. Mennyi dicséret, hogy mi mindenre van gondja, mi mindenre figyel, és nagyon érdekes, az igazi érték az, hogy jó házasságban él. Mert olyan a kapcsolata a férjével, olyan a kapcsolata a családjával, ami ideális, amire oda lehet figyelni. A férjét süvegelik, a férjét elismerik, a férjét dicsérik, és minden mögött ott van egy asszony. Ez az egyik és nagyon, de nagyon fontos üzenet a harmadik évezredben.

Egyébként nagyon izgalmas a második üzenet, ami a szentleckével kapcsolatos, az apostolnak az üzenete, aki Istenre bízta magát. Ma pontosan ezt az üzenetet kellene közel engedni a szívünkhöz, hiszen az apostol arról ír és arra figyelmeztet bennünket, hogy készülni kell az Isten eljövetelére, mert az Isten megvizsgálja a gondolkodásunkat, a gondolatainkat, hogy volt-e hivatásunk, volt-e küldetésünk. Az emberek legtöbbször beleél a világba, és hivatás, küldetés? A mi korunknak a legijeszítőbb ismertetőjele az, hogy önmagunknak élünk, tehát ez a magára gondoló, kuporgató ember világa, aki elássa azt a talentumot, amit kapott és csak egy gondja van, hogy ezt minél biztonságosabban tartsa meg. Ideje a másikra? Ideje arra, hogy észrevegye a másik gondját, baját? Figyelme arra, hogy a kapcsolata azáltal legyen meghatározó, hogy a másikért mit tud tenni? Ugyan! Ez kuporgat, azt a semmit, ami figyelmet sem érdemel igazából, nem véletlen, hogy csak egy talentumot kapott. Az Isten aszerint adja az ajándékokat, amire az ember, ha beveti magát, képes is. Ez sajnos egy ilyen ember, nem is érdemelt több talentumot, többel nem is tudott volna élni. Hogy miért jutott idáig ennek rengeteg oka lehet, de most nem ez a kérdés, hiszen annyi lehetősége van különösen a ma élő embereknek, akkor most ne azzal foglalkozunk, hogy miért éppen olyan lett, amilyen. Mert nem élt a lehetőségekkel, mert lusta volt, mert kényelmes volt, mert csak magára gondolt, és ez mindent eldönt.

És akkor jönnek az Evangéliumban elrejtett üzenetek. Egy rendkívül fontos, és ezt nagyon jó lenne megértenünk, hogy az Isten senkit sem enged el üres kézzel. Ez az egy talentumos is kapott a kezébe, az egy talentummal is lehetett volna valamire jutni, de úgy senki nem juthat sehova, hogy egyetlen vágya van, megőrizni azt, ami van kockázatvállalás nélkül. Nem a kevés vagy a sok a meghatározó, hanem a vállalkozás, a kockázatvállalás, a keresztyén világunkban az Istenre hagyatkozás. Amikre nagyon figyelniünk kell: tehát az Isten ad, üres kézzel, ahogy említettem, senkit nem enged el. Ad kegyelmet is, a kegyelem pedig azt jelenti, hogy a feladat, amire az ember meghívást kapott, ahhoz a feladathoz megkapja az elegendő kegyelmet, megkapja az elegendő plusz támogatást, csak azzal élni kell. A lusta, a magába burkolózó, a magával eltelt ember, a köldöknéző, hiába kapja meg a feladatot, nem tud vele élni, mert mindennél fontosabb az ő egyéni biztonsága, mindent kizár ezáltal az életéből.

Aztán ad az Isten a rátermettségünk szerint, mert az Isten ismeri az embert és szereti az embert, és ez nagyon fontos, ismeri és szereti. Hát akarhat-e az Isten rosszat annak, akit ismer és szeret? Az ismeret azért nagyon fontos, erről is sokat gondolkodtunk, mert a szeretet irracionális. A szeretetet racionalissá az teszi, hogy ismerjük egymást, és ha valakit ismerek, attól a pillanattól kezdve nem tudok kilépni az életéből, attól a pillanattól kezdve tudom azt, hogy a vele való kapcsolatunknak mi az ára. És milyen fájdalmas amikor ezt hallom: megismertem, vége mindennek. Az ismeret nem a véget jelenti, az ismeret mindennek a kezdete. Mert az ismeret éppen arra szólít fel bennünket, hogy az ismeretek birtokában tudjam megtalálni azokat a gesztusokat, azokat a magatartásunkkal kapcsolatos megnyilatkozásokat, amikre a másiknak szüksége van. Ezért mondtam nagyon sokszor azt: ismerem, és mégis! Ismerem, és mégis szeretem, mert az ismeret, az még több szeretetre szólít fel, hiszen tudom, hogy ki, tudom, hogy mire van szüksége. Akit nem ismerek, oly sokszor halljuk azokkal kapcsolatosan a nagy kijelentéseinket, akiket nem ismerünk. Hát hogyan akarjuk annak az embernek az életét a kezünkbe hordozni, akit nem is ismerünk? Ezek álmodozások, ezek nagy szavak, ezek hangulati kérdések, aki ezeket kifejezi, maga is tudja, hogy ezek semmit se érnek.

Tehát ez egy másik eleme ennek az evangéliumi üzenetnek, és ami megint egy izgalmas kérdés ugye: számon kér az Úr. Nem kér számon többet, mint amennyit adott, akinek öt talentumot adott, nem véletlenül, akinek kettőt, nem véletlenül, akinek egyet, nem véletlenül. De akinek csak két talentumot ad is az Isten, ha azzal gazdálkodik, akkor ennek az embernek

az eredménye legalább annyit ér, mint annak a sikere, aki öt talentumot kapott és azzal jól gazdálkodott. Tehát nem a talentumok függvényéről van szó. A világ a sikert és a teljesítményt értékeli, Isten az embert. Testvérek, minden ezen fordul meg, a világ a sikert és a teljesítményt, Isten az embert. Ezért a bölcs asszonynak is a nagysága nem csupán abban van, amit elért a világ szeme láttára, hanem a férjének a megelégedett boldogsága, annak az embernek az élete, akit rábízott az Isten. Az összes többi az ő szorgalmának, jóindulatának, szeretetének a gyümölcse, ez mind szép, dicsőre méltó, bölcs asszony, de amit az Isten értékelt, az a személyes kapcsolatának a gazdagsága. A számonkérés Istene csak annyit kér számon mindegyikünkől, amennyit ránk bízott. És ezért oly nagyon fontos, hogy nem aszerint kell eldönteni, hogy a világ hogy és miképpen értékelt, hanem ahogy az Isten értékelt, aki a személyes kapcsolatainknak a bírója.

Talán még a szereplőkkel kapcsolatosan, akik szerepelnek ebben a történetben. Mi emberek nagyon sokszor, valamilyen álszerénységgel, a magunk helyzetére szoktunk hivatkozni, amik az esetekben mindig kifogások. Ne a negatív szereplőkre gondoljunk, hanem a pozitív szereplőkre, mert az Isten azért ajándékoz meg bennünket ezekkel a történetekkel, hogy mi a saját életünkre alkalmazzuk ezeket. Mondjuk a tékozló fiú történetében olyan könnyű azonosulni azzal a komisz gyerekkel, aki hátat fordít az apjának. És micsoda különbség, amikor arra gondolunk, hogy van egy apa, aki az első pillanattól, hogy az a gyerek hátat fordított, mindaddig, amíg vissza nem fordul és haza nem talál, várja. Micsoda értékrendbeli különbség! Persze azonosulni azzal, aki hálátlan, aki elfelejt mindazt a jót, amit kapott, hát igen, sokszor vagyunk ilyenek, könnyű ezzel azonosulni. De azonosulni azzal az apával, akivel lehet hálátlankodni, akit meg lehet bántani, akit ki lehet használni, és mindez nem szünteti meg a szeretetét, talán mondjam, a hazaváró jóságát.

Vagy a bárány, a nyájból elvész egy és a maga útját járja. Mennyi maga útját járó ember van, és a pásztornak a gondoskodása, aki keresi, aki utánamegy és aki ha megtalálja, hazahozza és odaajándékozta neki azt a melengető közösséget, amelyben otthon lehet. Hát nem ez a küldetésünk, nem ez a helyes magatartásunk egymással kapcsolatosan?

És akkor most már csak felsorolásszerűen pozitívumokat hadd mondjak. Tanulnivaló az, amit itt hallottunk az apáról, vagy a gazdáról, aki elmegy. Ez a valaki megbízik abban, akinek talentumokat ad. Mindenkinek ad talentumokat az Isten, Isten megbízik bennünket kevesebb feladattal vagy több feladattal. Szoktuk mondani, aki kevesebbet kapott, attól kevesebbet kérnek számon, aki többet kapott, attól többet kérnek számon. Isten megbízik mindenkiben, azért ad talentumot, kevesebbet vagy többet, nem véletlen. Higgyünk abban, hogy az Isten szeret és tudja azt, hogy kinek lehet többet adni és kinek lehet kevesebbet adni, nyilvánvalóan annyit kér számon, amennyit adott és ez nagyon fontos.

Aztán a jót meg kell ismerni és azt értékelni kell és nem irigyelni kell. Az egy másik nagyon lényeges eleme ennek az evangéliumi történetnek. A jót megismerni és elismerni és értékelni és nem irigyelni.

Aztán a rosszat néven nevezi, nem pedig elkeni, nem pedig elkendőzi. Te lusta és haszontalan szolga! Hát ezt kellett tenni az én ezüstömmel, hogy elástad és visszaadod? Mennyire másképp gazdálkodott ezzel, amit ajándékba kapott az illető, mint te. Ez az Isten nélküli világnak a legnagyobb bűnei közé tartozik napjainkban, az elkendőzés, a takargatás. Halljuk állandóan: igazságszolgáltatás, joggyakorlás, satöbbi, satöbbi, nem kell mást tenni, csak néha bele kell nézni a televízió adásaiba, meg a rádió adásaiba, újságokba. Néven nevezi a rosszat.

És amit már többször is említettem, az Isten nem kölcsönt ad, hanem ajándékot. Az ajándékot pedig illik értékelni, és attól, aki ezzel nem tud élni, attól még azt is elveszi, amit ajándékba kapott. Na, itt szoktunk felháborodni, egyet kapott, és elveszik tőle: adjátok oda annak, aki jól gazdálkodott. Minő érdekes, Isten nem visszaveszi és magának megtartja, Ő már az ajándékot odaadta, az nem jár vissza, az ajándék. Adjátok oda annak, aki tudott élni az ajándékkal és használja ezt az ajándékot, az emberiség javára, a világ javára. Tegnap a kongresszuson oly sokat hallottam ezzel kapcsolatosan.

Testvérek, ezen a mai napon nekünk a magunk talentumairól kell gondolkodni. Nagyon jó lenne, ha mi nem a lusták közé tartoznánk, nem azok közé, akik kuporgatjuk, és még mentegetjük is magunkat, hogy ezt a keveset kuporgatjuk, a miénk. És se időnk nincs a másik számára, se szellemi, lelki vagy akármilyen ajándékunk a másik számára. Mert ahogy mondani szokták, az idő érték. Testvérek, azt hiszem, hogy ezen a mai vasárnapon különösképpen is a nekünk adott idővel kell elszámolni. És az üdvösségünk kérdése ennek az időnek a függvénye, amit másnak ajándékoztunk oda. Egyszer csak persze, aki erre rááll, erre az üdvösséges útra, egyszer csak azt veszi észre, hogy maga számára elfogyott az idő, mert mindenkié lett az ideje. De micsoda boldogság, mert végeredményben nagyobb boldogság adni, mint kapni. Hát tessék ezt az egyszerű igazságot, amit olyan jól tudunk, váltsuk életre!

Ezen a mai napon nekünk a személy szerint kapott talentumainkra kell gondolni, megköszönni a Jóistennek és egy fogadalmat tenni, hogy az isteni ajándékért az életünket kell kockáztatni. Mert a földi élet megkezdett örök élet.

+ *A M E N* +

### *Szentmise befejezése*

Kedves testvérek! Az üdvösség kérdése van az emberiség gondolkodásának a középpontjában. A kérdés az, hogy megváltott világban élünk-e, vagy sem. A megváltott világot kevesek formálják és alakítják ki, de mindenkinek a javát szolgálja. Álljunk az élet szolgálatába, amely több, mint egyéni üdvösség. A világ sorsa dől el ezen, a világ örök sorsa is.

+ *Á L D Á S* +